

Královéhradecký kraj

Pivovarské náměstí 1245/2

500 03 Hradec Králové

Odbor sociálních věcí a zdravotnictví

Věc:

Dotaz 12/S – k možnosti fakturace nižší než poměrné částky příslušející za zúčtovací období

Vážení,

k dotazu 12/S (skupiny blíže nespécifikovaných poskytovatelů sociálních služeb) ohledně přípustnosti fakturace nižší než maximální částky za období říjen – prosinec 2009 (zúčtovací období; tj. fakturace méně než 3/37 z celkové výše nabídkové ceny), uvádíme následující:

jak již bylo konstatováno v některých předchozích stanoviscích k uzavřeným Smlouvám o zajištění sociální služby (dále jen „**Smlouva**“), je třeba si uvědomit, že se mezi Objednatelem a Poskytovatelem jedná o ryze soukromoprávní (obchodněprávní) vztah a pouze Smlouva vymezuje vzájemná práva a povinnosti těchto účastníků. Obsah této Smlouvy je tedy rozhodující pro posouzení záležitostí souvisejících s fakturací za poskytnutou sociální službu vykonávanou Poskytovatelem; zjednodušeně řečeno, do práv a povinností vymezených smluvními stranami ve Smlouvě nezasahují žádná další pravidla a omezení (metodické pokyny apod.), vyjma takových, která jsou stanovena platnou právní úpravou, nebo která si smluvní strany společně dohodly.

Odpověď na dotaz tedy vyplývá přímo ze Smlouvy. Obecně je smyslem každé ze Smluv zajištění sociálních služeb pro Objednatele a tomu odpovídající závazek Objednatele uhradit Poskytovateli dohodnutou cenu (odměnu), a to způsobem, ve výši a v čase sjednaném v konkrétní Smlouvě.

Smlouva, resp. Smlouvy, pak obsahují podrobnou úpravu závazku Poskytovatele, tj. konkrétní vymezení jeho povinností, které musí být naplněny, aby bylo možné Smlouvu považovat z jeho strany za splněnou. Shora uvedené se „prolíná“ různými ustanoveními Smlouvy, konkrétně lze potom odkázat na čl. 6.3 (namátkou vybraná Smlouva č. 2301/2009), který uvádí, že „Poskytovateli při řádném plnění předmětu Smlouvy vznikne nárok na zaplacení platby za služby po částech a na základě řádně vystaveného a Objednatelem předem odsouhlaseného daňového dokladu zpětně za příslušné zúčtovací období. Za každé zúčtovací období je Poskytovatel oprávněn fakturovat poměrnou částku vždy v maximální výši 3/37 z celkové výše nabídkové ceny, tj. konkrétně částku v maximální výši 75.034,62 Kč, jestliže řádně plní povinnosti dle Smlouvy“.

Řádné poskytování služeb a stanovení indikátorů je pak upraveno v článku 3. Smlouvy: „Za řádné poskytnutí služeb se považuje poskytnutí takové služby, která zcela naplní požadavky stanovené Smlouvou a právními předpisy, zejména požadavky na včasnost, kvalitu, dostupnost (i pro osoby se specifickými potřebami), nediskriminační přístup vůči cílové skupině (i pro handicapované osoby) a splnění indikátorů v míře stanovené Objednatelem“.

Rozhodující pro možnost snížení výše fakturované částky náležející za poskytnutou sociální službu ve zúčtovacím období (říjen – prosinec 2009) by tedy dle našeho názoru vždy měla být skutečnost, zda byla služba poskytnuta řádně. Pokud byla služba poskytnuta řádně, náleží Poskytovateli odměna v maximální výši, tj. ve výši 3/37 z celkové výše nabídkové ceny. Slovo „maximální“ znamená, že se jedná o nejvyšší možnou částku, kterou je Poskytovatel oprávněn fakturovat (Poskytovatel nikdy nebude oprávněn fakturovat více, a to i bez ohledu na skutečnost, že by např. výrazně překročil stanovenou výši indikátoru). Stanovení „maximální výše“ však rozhodně neznamená, že by si Poskytovatel mohl libovolně a bez jakýchkoliv pravidel určovat, kterou částku bude to které období fakturovat. V této souvislosti připomínáme, že zákon o účetnictví ukládá účetním jednotkám účtovat o skutečnostech, které jsou předmětem účetnictví, do období, s nímž tyto skutečnosti časově a věcně souvisí.

Pokud však služba řádně poskytnuta nebyla (tuto otázku musí posoudit Objednatel dle výkazu o plnění požadovaných indikátorů), odměna Poskytovatele by měla být odpovídajícím způsobem snížena (tedy i fakturovaná částka za příslušné zúčtovací období). V takovém případě by však měl Objednatel zvážit postup dle článku 3.5 a násl. Smlouvy, který mu umožňuje za nesplnění Smlouvy uložit sankci, zejména neposkytnout či krátiť platby za službu. Krácením platby však logicky zaniká možnost „dofakturovat“ odměnu za poskytnutou službu v některém z následujících zúčtovacích období.

Dalším z argumentů svědčících pro nemožnost svévolného snižování fakturované částky je skutečnost, že smlouva fakticky neumožňuje v žádném ze zúčtovacích období fakturovat více než částku v maximální výši 75.034,62 Kč. Podle článku 7.2 Smlouvy je Poskytovatel povinen Objednateli k předchozímu schválení předložit fakturu (daňový doklad) znějící na částku připadající na příslušné zúčtovací období nejpozději ve lhůtě 10 dnů od uplynutí příslušného zúčtovacího období. Stav, kdy by Poskytovatel dle své potřeby účtoval poskytnutou službu až v některém z následujících zúčtovacích období by byl v rozporu se Smlouvou.

Se shora uvedeného tedy vyplývá, že Poskytovatel není oprávněn fakturovat nižší částku za poskytnuté služby v uplynulém zúčtovacím období, ledaže by neposkytl službu řádně.

K dotazu: „zda budou příslušné finanční úřady při kontrolách zkoumat výnosy získané na základě proplacení jednotlivých faktur nebo pouze předpokládané maximální příjmy na základě smlouvy“, uvádíme, že nejsme schopni předjímat postup příslušných finančních úřadů při kontrole. Obecně však lze očekávat, že finanční úřady jako správci daně budou kontrolovat v rámci své působnosti dodržování vedení účetnictví a odvedení příslušných daní v jejich odpovídající výši a čase, jak plyne ze zvláštních právních předpisů.

Ve světle shora uvedeného výkladu Smlouvy by však skutečnost, kdy se budou lišit výnosy získané na základě proplacení jednotlivých faktur a předpokládaná maximální výše příjmů na základě Smlouvy, neměla vůbec nastat. Rozdíl v plnění by měl být odůvodněn snížením odměny ze strany Objednatele.

Smluvní vztah je sjednán na dobu určitou a za tuto dobu náleží Poskytovateli plnění ve výši celkové nabídkové ceny za realizaci veřejné zakázky, přičemž platební podmínky, zejména postupné proplácení plnění, jsou sjednány ve Smlouvě. Dojde-li z důvodů předvídaných ve Smlouvě ke krácení (snížení) plnění, měly by k takové skutečnosti být vyhotoveny patřičné doklady (pravidelný výkaz o plnění požadovaných indikátorů, faktury a uplatnění práva Objednatele krátit platbu za služby).

V Praze, dne 25. ledna 2010

Mgr. Jan Lašmanský, LL.M., advokát

i.s. JUDr. Karel Zúška